

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
протокол № 6 від «21» липня 2023 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
№ 7 від «21» липня 2023 року

О. РИБАЛКО

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ У ПРИВАТНОМУ ЗАКЛАДІ «ІНСТИТУТ «ХАРКІВСЬКА ШКОЛА АРХІТЕКТУРИ» (нова редакція)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір освітніх компонент у Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури» (далі – Інститут) (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про освітній процес Інституту.
- 1.2. Положення регламентує порядок забезпечення вільного вибору здобувачами вищої освіти (далі – студенти/ки) освітніх компонент в Інституті.
- 1.3. Освітні компоненти вільного вибору здобувача вищої освіти (далі – вибіркові компоненти, зокрема дисципліни або практики) є обов'язковим складовими освітньої програми, навчального плану до освітньої програми та індивідуального навчального плану студента/ки. Частина вибірових освітніх компонент становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.
- 1.4. Здобувач вищої освіти має право самостійно обрати вибіркові освітні компоненти і зобов'язаний здобути усі кредити ЄКТС, що виділені освітньою програмою та навчальним планом на них.
- 1.5. Освітні програми та навчальні плани можуть передбачати вибіркові освітні компоненти без назви, але із зазначенням їх обсягу в кредитах ЄКТС, часу вивчення (семестру), форми підсумкового контролю.
- 1.6. Вибіркові освітні компоненти включають у себе: вибіркові дисципліни та практики до освітніх програм, які реалізуються в Інституті, та вибіркові освітні компоненти, які пропонуються закладами-партнерами в межах співпраці.
- 1.7. *Вибіркові дисципліни до освітніх програм* – це дисципліни, що формують загальні або професійні компетентності відповідно до освітніх програм (далі – ОП), які реалізуються в Інституті. Вони поєднують теоретичну та практичну підготовку студентів/ток, яка спрямована та розвиток соціальних і професійних навичок шляхом поглиблення теоретичних знань і практичних умінь у технічних і гуманітарних напрямках.
- 1.8. *Вибіркові практики до освітніх програм* – це практична підготовка здобувача вищої освіти, спрямована на закріплення та вдосконалення здобутих знань і вмінь під час теоретичного

навчання на практиці. До вибірових практик ОП належать воркшопи, стажування в дослідницьких центрах, муніципалітетах, громадських архітектурних організаціях, дослідження та облаштування міських просторів.

- 1.9. *Вибіркові освітні компоненти, які пропонуються закладами-партнерами в межах співпраці* (далі – вибірові дисципліни закладів-партнерів) – освітні компоненти, які пропонуються закладом-партнером для вивчення студентами Інституту в межах освітньої програми на підставі договорів про співпрацю.
- 1.10. Здобувач вищої освіти має право в межах запропонованих вибірових освітніх компонент пройти навчання у межах неформальної/інформальної освіти відповідно до процедур, визначених цим Положенням.

2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 2.1. Перелік вибірових освітніх компонент формується на підставі відгуків стейкхолдерів зовнішніх (роботодавців, керівників баз практик, випускників, фахівців архітектурної галузі) та внутрішніх (рекомендацій науково-педагогічних працівників, результатів опитування здобувачів) і має бути обсягом не менше 3 кредитів ЄКТС.
- 2.2. Пропозиції щодо вибірових освітніх компонент можуть надавати усі бажаючі (зокрема науково-педагогічні працівники Інституту, які не є викладачами; сторонні особи, викладачі закладів-партнерів), які відповідно до чинного законодавства відповідають кваліфікаційним вимогам викладача закладу вищої освіти. У випадку обрання здобувачами вищої освіти запропонованої ними вибірової компоненти, вони будуть прийняті на роботу до Інституту на умовах погодинної оплати праці.
- 2.3. На засіданні кафедри здійснюється розподіл загального обсягу вибірових освітніх компонент рівномірно між викладачами та визначаються фокуси вибірових компонент на наступний навчальний рік. Зазвичай кожний штатний викладач має запропонувати вибірові дисципліни загальним обсягом не менше 6 кредитів ЄКТС, та дві вибірові практики обсягом 3 і 6 кредитів ЄКТС.
- 2.4. Для формування переліку вибірових освітніх компонент на наступний навчальний рік викладачі та усі бажаючі до 30 травня поточного року готують інформацію про запропоновану освітню компоненту: (1) назва ОК; (2) короткий опис ОК; (3) мова викладання; (4) пререквізити (за потреби); (5) перелік загальних і спеціальних компетентностей, програмних результатів, які забезпечує вивчення запропонованої ОК відповідно до ОП, що реалізуються в Інституті, та унікальних (за потреби); (6) відповідність професійної діяльності викладача запропонованій ОК; (7) побажання щодо максимально можливої кількості студентів/ок у групі; (8) інформація про викладача (прізвище, ім'я та по батькові викладача – обов'язково, будь-яка інша доцільна інформація по бажанню); (9) контакти викладача.
- 2.5. Підготовлена інформація викладачами та усіма бажаючими шляхом заповнення гугл-форми надсилається в академічний відділ до 15 червня кожного року.
- 2.6. Академічним відділом збирається, перевіряється та обробляється отримана інформація та спільно з гарантом/ами освітніх програм формується перелік вибірових освітніх компонент, який містить інформацію (1)-(5) та (7)-(9) з гугл форми.
Побажання викладача щодо максимально можливої кількості студентів/ок у групі погоджується ректором (проректором). У разі виникнення ситуацій, коли після завершення другої хвили лишаються недоукомплектовані групи, то максимально укомплектовані групи можуть збільшуватись на необхідну кількість місць.
- 2.7. Якщо викладач/особа, яка запропонувала вибіровий компонент не відповідає п. 2.2 Положення, то даний вибіровий компонент не включається до переліку вибірових освітніх компонентів.

3. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ/КАМИ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 3.1. Вибіркові компоненти будуть реалізовуватись виключно за умови комплектації груп чисельністю не менше 10 студентів/ок.
- 3.2. Обрання вибірових дисциплін здійснюється протягом двох основних і третьої, додаткової, хвили.
 - 3.2.1. Перша хвиля реєстрації на вибірові дисципліни та вибірові практики розпочинається за два тижні до початку навчального семестру та за місяць до початку вибірової практики відповідно. У перший день першої хвили студенти/ки отримують затверджений перелік вибірових компонент. У випадку затвердження максимальної кількості студентів/ок у групі, дана інформація зазначається у переліку вибірових дисциплін. У такому випадку перші студенти/ки, які заповнили гугл форму/подали заяву, зараховуються у групу відповідно до встановлених лімітів. Впродовж тижня студенти/ки мають ознайомитись з переліком вибірових компонент та обрати означену їм кількість індивідуальним навчальним планом студента/ки. Студенти/ки повідомляють свій вибір через заповнення гугл форми, або шляхом надання заяви координатору/ці програми. Вибіркові компоненти, які після реєстрації протягом першої хвили набрали менше 8 студентів/ток, скасовуються. Вибіркові компоненти, на які зареєструвалось протягом першої хвили 8-9 студентів/ок, вважаються потенційно можливими для реалізації та доступні для обрання протягом другої хвили.
 - 3.2.2. Протягом другої хвили, протягом двох робочих днів з дня завершення першої хвили, виключно студенти/ки, які зареєструвались на вибірові компоненти, які скасовуються через малу кількість зареєстрованих студентів/ок (менше 8), переобирають вибірові компоненти. Такі студенти на наступний день після завершення першої хвили повідомляються про те, що курс не набрав мінімально необхідну кількість студентів/ок, і що вони мають можливість обрати вибірові компоненти серед тих дисциплін, групи для яких укомплектувались у першій хвили, або дисципліни, які вважаються потенційно можливими для реалізації (обрані 8-9 студентами). Переобирання студентами/ками вибірових компонент здійснюється до тих пір, поки не утворяться групи чисельністю не менше 10 студентів/ок. Якщо після завершення другої хвили лишаються недоукомплектовані групи, то координатором/кою бакалаврської програми студенти розподіляються на вибірові навчальні дисципліни у групи, які укомплектувались протягом першої і другої хвили. У випадку, коли усі групи вибірових освітніх компонент укомплектовані максимальною кількістю студентів/ок, відповідно до затверджених обсягів, то студенти додаються потенційно можливого для реалізації курсу, який обрала більшість студентів, або на розсуд координаторки бакалаврської програми (за умови рівної кількості студентів у неукомплектованих групах). У такому випадку координатор/ка бакалаврської програми електронним листом повідомляє студентам курс на який вони записані.
 - 3.2.3. На початку кожного семестру протягом двох тижнів студенти/ки мають можливість змінити вибірову дисципліну (третьа хвиля). У такому випадку студент/ка повідомляє координатора/ку бакалаврської програми електронним листом про причину зміни вибірової дисципліни та вибірову дисципліну, на яку він/вона бажає доєднатись. Студент/ка може доєднатись виключно до тієї вибірової дисципліни, група для якої є сформованою (група налічує не менше 10 студентів/ок та має вакантні місця). У випадку, якщо протягом перших двох тижнів семестру на вибіровій дисципліні лишається менше ніж 10 студентів/ок, то їх координаторка бакалаврської програми повідомляє про те, що вибірова дисципліна скасовується, а група розформовується. У такому випадку студенти/ки повідомляють координатора/ку бакалаврської програми електронним листом про вибірову дисципліну, на яку вони бажають доєднатись.
 - 3.2.4. Зміна вибірової практики не дозволяється.
 - 3.2.5. Здобувач, який не зареєструвався на першій та/або другій та/або третій хвили, координаторкою бакалаврської програми розподіляється на вибірові компоненти у групи, які укомплектувались.
- 3.3. Після обрання вибірової дисципліни/практики, студент/ка вносить до свого індивідуального навчального плану обрані вибірові навчальні дисципліни протягом одного місяця після початку семестра, а вибірові практики – протягом тижня після завершення процедури обрання.

- 3.4. Усі вибіркові компоненти, обрані студентом/кою, є обов'язковими до вивчення. Студент/ка в односторонньому порядку не може відмовитись від вибірових компонент, на які він/вона записаний/на.

Самочинна відмова тягне за собою академічну заборгованість. Здобувач ліквідує академічну неуспішність з вибірових компонент у відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів/чок вищої освіти в Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури»».

- 3.5. Студент/ка має право вивчати понаднормові дисципліни на підставі договору про додаткові освітні послуги.

4. ПОРЯДОК ЗАПУСКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 4.1. За тиждень до початку навчального семестру викладачам повідомляються результати обрання вибірових компонент студентами. Ті викладачі, на чій освітні компоненти сформувались групи, до початку навчального семестру розробляють навчальну програму та/або силабус.
- 4.2. Протягом тижня після другої хвили освітнім компонентам присвоюється шифр *Код.№.НавчальнийРік*, де *Код* (Е – вибірова дисципліна, ЕІ – вибірова практика), *№* (порядковий номер відповідно до Реєстру вибірових дисциплін), *Навчальний Рік* (приклад: Е.01.23/24).
- 4.3. Якщо вибірова дисципліна (практика) була обрана не менше ніж 8 студентами/ками, викладач/ка даної освітньої компоненти зобов'язаний до початку семестру (практики), у якому вона викладається (проводиться), розробити та погодити з гарантом освітньої програми робочу програму та/або силабус.
Оформлення силабуса може відрізнитись за умови викладання освітньої дисципліни на базі закладу-партнера.
- 4.4. Після цього актуальна навчальна програма або силабус вибірової освітньої компоненти розміщується в хмарному сховищі Інституту та надається всім студентам/кам, хто зареєструвався на цю освітню компоненту.

5. ВИВЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ В МЕЖАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ/ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

- 5.1. Для вивчення вибірових освітніх компонент в межах неформальної/інформальної освіти, здобувач вищої освіти завчасно подає письмову заяву ректору Інституту в якій зазначає усю наявну інформацію, зокрема назву закладу/організації, де буде проходити навчання, формат та дати навчання, посилання на сторінку, де зазначена інформація про навчання. Викладач, за яким закріплена вибірова освітня компонента на підставі аналізу та співставлення наданої інформації в заяві та силабусі освітньої компоненти (зокрема в частині тривалості навчання, результатів навчання) приймає одне з рішень:
- погодити заяву здобувача вищої освіти;
 - не погодити заяву здобувача вищої освіти.
- 5.2. У разі задоволення ректором Інституту заяви здобувача вищої освіти, викладач із врахуванням наданої інформації у заяві здобувача вищої освіти визначає звітні матеріали, час та форму контрольного заходу.